

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, İKLİM HUKUKU VE YEŞİL DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE, ANTALYA EKONOMİSİNİN SEKTÖREL ETKİ ANALİZİ

Climate Change, Climate Law and Green Transition: Sectoral Impact Assessment of the Antalya Economy

**ANTALYA'NIN REKABET GÜCÜNÜ KORUYAN,
SEKTÖRLERİNİ GELECEĞE HAZIRLAYAN,
YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRAN STRATEJİK DEĞERLENDİRME RAPORU**

Tamamlayıcı Rapor

ANTALYA 2050 İKLİM DİRENÇLİ KALKINMA STRATEJİSİ

COP31 Ortak Politika ve Eylem Raporu

KATKI SAĞLAYAN PAYDAŞLAR

Kamu Kurumları
Yerel Yönetimler
Üniversiteler
Meslek Kuruluşları

Ticaret ve Sanayi Odaları
Organize Sanayi Bölgeleri
Turizm Sektörü Temsilcileri
Tarım ve Gıda Sektörü

Denizcilik ve Lojistik Sektörü
Finans ve İş Dünyası
Özel Sektör
Sivil Toplum Kuruluşları

COP31 ANTALYA 2026

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİRENÇLİ REKABETÇİ ANTALYA

Turizm Tarım Sanayi Ticaret Denizcilik Lojistik İnşaat Enerji Finans Yerel Yönetimler

“İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YALNIZCA ÇEVRESEL BİR DÖNÜŞÜM DEĞİLDİR. AYNI ZAMANDA EKONOMİYİ, HUKUKU, YATIRIMLARI VE REKABET GÜCÜNÜ YENİDEN ŞEKİLLENDİREN YENİ BİR KALKINMA DÖNEMİDİR. ANTALYA'NIN GELECEĞİ, BU DÖNÜŞÜMÜ NE KADAR ERKEN OKUYUP YÖNETEBİLECEĞİNE BAĞLIDIR.”

EK-1: ANTALYA 2050 STRATEJİK EYLEM PLANI

İklim Değişikliği, İklim Hukuku ve Yeşil Dönüşüm Sürecinde Antalya'nın Uygulama Yol Haritası

1. Giriş

Bu raporda ortaya konulan analizler, sektörel değerlendirmeler ve politika önerileri; Antalya'nın iklim değişikliği ve yeşil dönüşüm sürecine hazırlanması için gerekli stratejik çerçeveyi ortaya koymaktadır. Ancak stratejik hedeflerin başarıya ulaşabilmesi, bu hedeflerin somut uygulama adımlarına dönüştürülmesiyle mümkündür.

Bu Stratejik Eylem Planı; öncelikli faaliyetleri, sorumlu paydaşları, uygulama zamanlamasını ve beklenen çıktıları tanımlayan uygulama odaklı bir yol haritası niteliğindedir.

Planın temel amacı;

- Kurumsal koordinasyonu güçlendirmek,
- Yatırım önceliklerini belirlemek,
- Uluslararası finansman süreçlerini hızlandırmak,
- Sektörlerin dönüşümünü planlı şekilde yönetmek,
- Antalya'nın 2050 vizyonuna ulaşmasını desteklemektir.

2. Stratejik Öncelikler

Antalya'nın yeşil dönüşüm sürecinde aşağıdaki sekiz stratejik öncelik esas alınmalıdır.

1. Su Güvenliğinin Sağlanması
2. Karbon Düşük Ekonomiye Geçiş
3. Kaynak Verimliliği ve Döngüsel Ekonomi
4. İklim Dirençli Tarım ve Gıda Sistemleri
5. Sürdürülebilir Turizm Dönüşümü
6. Yeşil Sanayi ve Temiz Üretim
7. İklim Finansmanı ve Yatırım Kapasitesi
8. Dijitalleşme ve Veri Temelli Yönetim

Bu öncelikler, raporun tüm bölümlerinde geliştirilen önerilerin ortak uygulama eksenini oluşturmaktadır.

3. İlk 100 Gün Eylem Programı

Bu dönem, kurumsal yapılanmanın oluşturulduğu ve dönüşüm sürecinin resmen başlatıldığı hazırlık aşamasıdır.

Öncelikli Eylem	Lider Kuruluş	Destekleyici Paydaşlar	Beklenen Çıktı
 Antalya Yeşil Dönüşüm Koordinasyon Kurulu'nun Valilik oluşturulması	Valilik	Büyükşehir Belediyesi, Üniversiteler	Kurumsal yönetim modeli
 Antalya Yeşil Proje Büyükşehir Havuzu'nun kurulması	Büyükşehir Belediyesi	ATSO, BAKA, STK'lar	Finansmana hazır proje portföyü
 Antalya İklim Veri Platformu çalışmalarının başlatılması	Üniversiteler	Belediyeler	Ortak veri altyapısı
 Öncelikli yatırım projelerinin belirlenmesi	Koordinasyon Kurulu	Kamu ve özel sektör	İlk yatırım listesi
 Uluslararası fon envanterinin hazırlanması	Proje Ofisi	Kalkınma Ajansı	Finansman yol haritası

4. İlk Bir Yıl

İlk yılın temel amacı; planlama aşamasından uygulamaya geçişi sağlamaktır.

Öncelikler;

- Amiral projelerin fizibilitelerinin tamamlanması,
- Finansman başvurularının hazırlanması,
- Pilot uygulamaların başlatılması,
- Antalya Yeşil Finans Platformu'nun kurulması,
- Antalya Kaynak Verimliliği Gözlemevi'nin kurulması,
- Antalya İklim Dönüşüm Endeksi'nin yayımlanması,
- Belediye ve özel sektör eğitim programlarının başlatılması,
- Karbon yönetimi eğitimlerinin verilmesi.

5. İlk Üç Yıl

Üç yıl sonunda Antalya'da dönüşümün görünür hâle gelmesi hedeflenmektedir.

Öncelikli çalışmalar;

- Geri kazanılmış su projelerinin yaygınlaşması,
- Döngüsel turizm pilot bölgeleri,
- Yeşil OSB uygulamaları,
- Endüstriyel simbiyoz projeleri,

- Akıllı su yönetim sistemleri,
- Yapay zekâ destekli kaynak yönetimi,
- Antalya Yeşil Finans Merkezi'nin aktif çalışması,
- İlk uluslararası iklim fonlarının kullanıma alınması.

6. İlk Beş Yıl

Bu dönemde Antalya'nın yeşil dönüşümünün ekonomik sonuçlarının görülmeye başlanması beklenmektedir.

Hedefler;

- Uluslararası yatırım hacminin artması,
- Karbon azaltım projelerinin yaygınlaşması,
- Su verimliliğinde önemli ilerleme,
- Turizm sektöründe sürdürülebilirlik dönüşümünün hızlanması,
- Sanayide temiz üretim uygulamalarının yaygınlaşması,
- Döngüsel ekonomi uygulamalarının sektörlere entegrasyonu,
- Antalya'nın ulusal ölçekte örnek şehirlerden biri hâline gelmesi.

7. Sorumluluk Matrisi

Kurum	Temel Rol
 Antalya Valiliği	Genel koordinasyon
 Antalya Büyükşehir Belediyesi	Yerel uygulamalar
 İlçe Belediyeleri	Yerel projelerin yürütülmesi
 Üniversiteler	Bilimsel destek
 ATSO	İş dünyasının koordinasyonu
 Ticaret Borsası	Tarım dönüşümü
 Organize Sanayi Bölgeleri	Sanayi dönüşümü
 Turizm Temsilcileri	Turizm projeleri
 Denizcilik Kuruluşları	Mavi ekonomi
 Finans Kuruluşları	Finansman
 Sivil Toplum	Katılım ve izleme

8. Finansman Öncelikleri

İlk beş yılda finansman önceliği verilmesi önerilen alanlar:

- Su güvenliği yatırımları
- Arıtılmış su geri kazanımı
- Yenilenebilir enerji
- Enerji verimliliği
- Döngüsel ekonomi
- Akıllı şehir sistemleri
- Dijital altyapı
- İklim uyum projeleri
- Doğa temelli çözümler
- Karbon azaltım projeleri

9. Başarı Göstergeleri

İlk beş yıl içerisinde aşağıdaki göstergelerin düzenli olarak izlenmesi önerilmektedir:

- Hazırlanan proje sayısı
- Finansmana erişen proje sayısı
- Sağlanan uluslararası finansman tutarı
- Yeşil yatırım hacmi
- Geri kazanılmış su miktarı
- Yenilenebilir enerji kapasitesi
- Karbon emisyon azaltımı
- Döngüsel ekonomi proje sayısı
- Yeşil sertifikalı işletme sayısı
- Eğitim alan kişi sayısı
- Dijital izleme sistemine entegre kurum sayısı

10. Stratejik Sonuç

Antalya'nın 2050 vizyonuna ulaşması; yalnızca uzun vadeli hedeflerin belirlenmesiyle değil, bu hedeflerin günlük karar alma süreçlerine, yatırım programlarına ve kurumsal uygulamalara sistematik biçimde yansıtılmasıyla mümkün olacaktır. Bu Stratejik Eylem Planı, raporda ortaya konulan vizyonu uygulanabilir bir yönetim modeline dönüştüren son halkayı oluşturmaktadır.

Belgede önerilen eylemler; belirli kurumların sorumluluğunda yürütülecek münferit çalışmalar olarak değil, kamu, yerel yönetimler, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum arasında kurulacak güçlü iş birliği mekanizmalarıyla hayata geçirilecek ortak bir dönüşüm programı olarak değerlendirilmelidir.

Bu yaklaşım benimsendiği takdirde Antalya, iklim değişikliğine uyum sağlayan bir kent olmanın ötesine geçerek; **yeşil yatırımları yönlendiren, uluslararası iklim finansmanını çeken, kaynaklarını verimli kullanan ve sürdürülebilir rekabet gücüyle Akdeniz Havzası'nın örnek şehirlerinden biri** olma hedefine güçlü adımlarla ilerleyebilecektir. Bu ek, raporda ortaya konulan stratejik çerçevenin uygulamaya aktarılmasını sağlayan, karar vericiler için pratik bir referans niteliği taşımaktadır.

